ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ»

(для бакалаврів, магістрів)

КИЇВ – 2018

Підготовлено доцентом кафедри публічного адміністрування *Т. С. Яровим*

Затверджено на засіданні кафедри публічного адміністрування (протокол № 2 від 21.09.17)

Схвалено Вченою радою Навчально-наукового інституту міжнародних відносин та соціальних наук (протокол № 2 від 28.09.17)

Яровий Т. С. Навчальна програма дисципліни «Правове забезпечення публічного управління» (для бакалаврів, магістрів). – К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. – 21 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни «Правове забезпечення публічного управління», теми рефератів, питання для самоконтролю, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2018

© ДП «Видавничий дім «Персонал», 2018

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

В Україні за роки незалежності відповідно до Конституції України постійно змінюється структура та функціонування органів публічної влади різних рівнів. Розвиток усіх форм власності та громадянського суспільства вимагають перетворення бюрократичного апарату на ефективну систему урядування, яка сприятиме задоволенню прав та законних інтересів громадян. Визначальним критерієм для таких змін є впровадження в діяльності службовців України європейських стандартів обслуговування громадян та професійного обслуговування політичного керівництва.

Глибоке розуміння проблем, що виникають у процесі формування сучасної доктрини публічної служби, самого поняття публічної служби, а також відповідного інституту, сприятиме більш раціональному підходу до формування кадрової політики відповідно до нових завдань і функцій держави, а також подоланню відчуженості суспільства від публічної влади, підвищенню професіоналізму та компетентності публічних службовців.

Навчальна дисципліна «Правове забезпечення публічного управління» є складовою циклу професійно-практичної підготовки студентів освітнього рівня бакалавр/магістр спеціальності «Публічне управління та адміністрування».

Метою викладання навчальної дисципліни є опанування студентами теоретичними знаннями з питань публічного адміністрування та набуття практичних умінь і навичок щодо застосування законів, принципів, методів, технологій та процедур в управлінні суб’єктами публічної сфери; набуття умінь і формування компетентностей, необхідних для виконання функцій та реалізації повноважень керівника (фахівця) суб’єкта публічного адміністрування, в тому числі для органів державної влади та місцевого самоврядування.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є процес досягнення національних цілей та інтересів шляхом діяльності суб’єктів публічної сфери, у тому числі законодавчих, виконавчих і судових органів та органів місцевого самоврядування.

Основні **завдання** вивчення дисципліни «Правове забезпечення публічного управління»:

- узагальнення теоретичних засад у сфері публічного управління (адміністрування);
- опанування системи правових знань, що забезпечує функціонування цього правового інституту;

- визначення суті, законів, принципів і механізмів публічного управління (адміністрування) у розвитку суспільства;
- опанування основами методології, технологіями та процедурами публічного управління (адміністрування) об’єктів публічної сфери;
- оволодіння методами формування, моніторингу та контролю управлінських рішень на національному, регіональному та місцевому рівнях, а також на рівні суб’єктів публічної сфери, з позицій загальноцивілізаційних цінностей, світового досвіду та осмислення наукових здобутків;
- набуття навичок розроблення та впровадження заходів із забезпечення результативної та ефективної діяльності суб’єктів публічної сфери.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні *знати*:

- предметну сферу і методологічну основу публічного управління (адміністрування);
- перспективні наукові напрями розвитку публічного управління (адміністрування);
- технології та процедури формування цілей публічного управління (адміністрування);
- закони, принципи та механізми публічного управління (адміністрування);
- засади, механізми, органи, методи та стилі публічного управління (адміністрування);
- основні засади публічного управління (адміністрування) в соціальній та економічній сферах;
- особливості публічного управління (адміністрування) у добровільних об’єднаннях;
- особливості відповідальності суб’єктів публічного управління (адміністрування) за правопорушення у цій сфері.

вміти:

- підготувати нормативну документацію (накази, розпорядження тощо), пропозиції, рекомендації (проекти) для суб’єкта публічного адміністрування щодо визначення стратегічних цілей, завдань та етапів управлінських рішень на основі результатів системного аналізу суспільно-політичного та соціально-економічного стану розвитку сфери управління (об’єкта управління), застосовуючи методики визначення певних показників;

- визначати технологію управління суб’єктом публічної сфери, що є раціональною за ознаками досягнення мети діяльності та ресурсами, що використовуються з урахуванням особливостей цього суб’єкта; виробити процедури та основний зміст кожного етапу вироблення та впровадження управлінського рішення з визначенням термінів, виконавців і вартості;
- уживати заходи з упровадження сучасних форм і методів діяльності суб’єкта публічної сфери, його структурного підрозділу, оптимізації його функціональної та організаційної структури, виходячи зі змісту сучасних управлінських технологій;
- застосовувати методи та критерії оцінювання результативності та ефективності публічного адміністрування в умовах соціально-економічних змін.

Міждисциплінарні зв’язки: ця дисципліна базується на знаннях з професійно-орієнтованих дисциплін «Соціологія», «Основи економічної теорії», «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Менеджмент», «Стратегічний менеджмент», «Організаційна поведінка», «Правознавство», «Державне та регіональне управління», «Адміністративний менеджмент», «Управління персоналом».

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
ДИСЦИПЛІНИ
«ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ»

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
Змістовий модуль І. Теоретико-методологічні засади та практика нормативно-правового забезпечення публічного управління	
1	Конституційні засади публічного управління і державної служби. Нормативно-правові акти, що регулюють державне управління
2	Застосування права у державному управлінні та його принципи. Етапи і порядок правозастосування в державному управлінні
3	Правова регламентація державної служби. Дотримання законності при виконанні завдань державного управління
4	Правотворча ініціатива та її втілення органами державного управління. Причини та умови, що призводять до порушення антикорупційного законодавства, та заходи щодо їх усунення
5	Нормативно-правове забезпечення державного управління економікою України
6	Правове забезпечення державного управління у сфері освіти, науки, охорони здоров'я, соціального захисту населення та культури
7	Адміністративно-правове регулювання державного управління у сфері оборони, державної безпеки, зовнішніх відносин
Змістовий модуль ІІ. Особливості нормативно-правового забезпечення місцевого самоврядування в Україні	
8	Поняття місцевого самоврядування. Основи місцевого самоврядування в Україні
9	Теоретичні питання нормативно-правового забезпечення місцевого самоврядування в Україні
10	Конституційно-правові форми здійснення українським народом місцевого самоврядування
11	Система нормативно-правових актів у галузі місцевого самоврядування
12	Організаційні основи місцевого самоврядування в Україні
13	Механізм реалізації правових норм у галузі місцевого самоврядування. Гарантії місцевого самоврядування в Україні
14	Порядок формування, організація роботи органів і посадових осіб місцевого самоврядування. Сфери компетенції та повноваження місцевого самоврядування
Разом годин: 90	

ЗМІСТ
дисципліни
«ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ»

Змістовий модуль І. Теоретико-методологічні засади та практика нормативно-правового забезпечення публічного управління

Тема 1. Конституційні засади державного управління і державної служби. Нормативно-правові акти, що регулюють державне управління

Сутність державного управління. Основні риси державного управління. Суб'єкт та об'єкт державного управління. Принципи державного управління. Підзаконність державного управління. Організаційні принципи функціонування апарату державного управління. Система органів держави, їх компетенція і статус. Правові акти державного управління. Вимоги, що ставляться до актів державного управління. Галузь законодавства, галузева належність правового акта, предмет і метод правового регулювання. Систематизація правових актів державного управління, її основні форми.

Література: основна [6; 9; 12; 21–23];
додаткова [31; 38; 41]

Тема 2. Застосування права у державному управлінні та його принципи. Етапи та порядок правозастосування в державному управлінні

Законність як метод у державному управлінні. Законність як режим (стан) у державному управлінні. Механізми і засоби забезпечення практичної реалізації законів. Передумови забезпечення законності в державному управлінні. Дотримання принципу законності в державному управлінні. Порядок застосування правових норм у державному управлінні.

Література: основна [6; 9; 12; 21–23];
додаткова [31; 38; 41]

Тема 3. Правова регламентація державної служби. Дотримання законності при виконанні завдань державного управління

Особливості організації та функціонування державної служби. Мета та завдання державної служби. Сучасний правовий інститут державної служби. Нормативно-правові документи, що регулюють державну службу. Основні напрями державної політики у сфері державної служби. Механізми припинення державно-службових відносин. Система навчання державних

службовців. Політичні та економічні передумови досягнення законності в державному управлінні. Контроль за законністю з боку Президента У країни, судових, виконавчих органів та органів місцевого самоврядування. Громадський контроль за дотриманням законності в державному управлінні. Юридична відповідальність посадових осіб у системі державного управління.

Література: основна [6; 9; 12; 21–23];
додаткова [31; 38; 41]

Тема 4. Правотворча ініціатива та її втілення органами державного управління. Причини та умови, що призводять до порушення антикорупційного законодавства, та заходи щодо їх усунення

Сутність правотворчої ініціативи. Ознаки правотворчості. Функції правотворчості. Правотворчий процес. Види правотворчості громадянського суспільства. Правотворчість суспільства (народу). Нормотворчість громадських об'єднань (організацій). Нормотворчість у комерційній діяльності. Сутність корупції. Ознаки та правові фактори корупції. Чинники корупції. Відповідальність за корупцію. Шляхи подолання корупції.

Література: основна [6; 9; 12; 21–23];
додаткова [31; 38; 41]

Тема 5. Нормативно-правове забезпечення державного управління економікою України

Сутність і характер державного управління економікою. Суб'єкти адміністративно-правового регулювання. Правовий статус Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України. Правові засади управління сільським господарством (аграрним сектором економіки). Загальна характеристика законодавства в галузі сільського господарства. Правовий статус Міністерства аграрної політики України. Правові засади управління паливно-енергетичним комплексом України. Правовий статус Міністерства палива та енергетики України. Правові засади управління в галузі використання та охорони природних ресурсів. Організаційно-правові засади управління митною справою. Правові засади управління бюджетно-фінансовою, кредитною та податковою діяльністю. Правові засади управління транспортом, зв'язком, будівництвом та житлово-комунальним господарством. Основні положення здійснення державної статистичної діяльності.

Література: основна [1; 5; 6; 12; 17; 20; 23];
додаткова [29; 30; 32; 34; 37]

Тема 6. Правове забезпечення державного управління у сфері освіти, науки, охорони здоров'я, соціального захисту населення та культури

Сутність нормативно-правового забезпечення державного управління у сфері освіти та науки. Складові нормативно-правового забезпечення. Основні засади освіти в Україні. Особливості державного управління у сфері освіти та науки. Характеристика адміністративно-правового забезпечення в галузі охорони здоров'я, соціального забезпечення та культури. Основні завдання та повноваження центральних і місцевих органів влади в галузі охорони здоров'я, соціального забезпечення та культури. Функції центральних і місцевих органів влади в галузі охорони здоров'я, соціального забезпечення та культури.

Література: основна [6; 12; 23];
додаткова [26; 30; 32; 34; 37]

Тема 7. Адміністративно-правове регулювання державного управління у сфері оборони, державної безпеки, зовнішніх відносин

Загальна характеристика адміністративного законодавства у сфері оборони, охорони державної безпеки та порядку. Основні завдання, функції та повноваження органів управління у сфері оборони. Головні завдання, функції та повноваження органів внутрішніх справ. Першочергові завдання, функції та повноваження Служби безпеки України. Нормативно-правові засади здійснення управління закордонними справами. Правовий статус органів управління зовнішньополітичних зв'язків. Загальна характеристика зовнішньоекономічного законодавства. Організація митної служби.

Література: основна [6; 12; 23];
додаткова [26; 30; 32; 34; 37]

Змістовий модуль ІІ. Особливості нормативно-правового забезпечення місцевого самоврядування в Україні

Тема 8. Поняття місцевого самоврядування. Основи місцевого самоврядування в Україні

Теоретичні основи місцевого самоврядування. Концепція місцевого самоврядування у Європейській хартії місцевого самоврядування та Конституції України. Принципи, завдання та функції місцевого самоврядування. Правова основа місцевого самоврядування. Організаційна основа місцевого самоврядування. Система місцевого самоврядування та її елементи. Статус депутатів місцевої ради. Статус службовців органів

місцевого самоврядування. Соціальні основи місцевого самоврядування. Матеріальна та фінансова основа місцевого самоврядування.

Література: основна [11; 13; 14];

додаткова [25; 28; 29; 37]

Тема 9. Теоретичні питання нормативно-правового забезпечення місцевого самоврядування в Україні

Об'єктивні передумови нормативно-правового розвитку місцевого самоврядування в Україні. Основні конституційно-правові теорії місцевого самоврядування. Інститут місцевого самоврядування в Україні та джерела його нормативно-правового забезпечення. Законодавче регулювання місцевого самоврядування та його результативність. Підзаконне регулювання місцевого самоврядування.

Література: основна [7; 8; 14];

додаткова [24; 25; 35; 40]

Тема 10. Конституційно-правові форми здійснення українським народом місцевого самоврядування

Місцеве самоврядування як одна з визначальних форм народовладдя. Місцевий референдум як пріоритетна форма волевиявлення громадян у сфері місцевого самоврядування. Вибори – викняткове право народу формувати основи місцевого самоврядування в Україні. Місцеве самоврядування як фактор забезпечення стабільності конституційного ладу. Самоврядування як засіб підвищення політичної активності громадян. Основні напрями вдосконалення законодавства про місцеве самоврядування в Україні.

Література: основна [14–16; 18; 19];

додаткова[25; 42]

Тема 11. Система нормативно-правових актів у галузі місцевого самоврядування

Конституційні основи місцевого самоврядування в Україні. Законодавчі основи місцевого самоврядування в Україні. Підзаконні нормативно-правові акти в галузі місцевого самоврядування. Міжнародно-правові основи місцевого самоврядування. Локальні нормативно-правові акти в галузі місцевого самоврядування в Україні.

Література: основна [2–4; 10; 13; 18];

додаткова [27; 31; 39]

Тема 12. Організаційні основи місцевого самоврядування в Україні

Сутність організаційних основ місцевого самоврядування. Форми здійснення місцевого самоврядування. Суб'єкти та об'єкти місцевого самоврядування згідно з Конституцією України та Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні». Повноваження рад згідно з українським законодавством. Процедура припинення повноважень рад різних рівнів. Статус постійних комісій як органів ради.

Література: основна [2–4; 10; 13; 18];
додаткова [26; 27; 31]

Тема 13. Механізм реалізації правових норм у галузі місцевого самоврядування. Гарантії місцевого самоврядування в Україні

Територіальна громада та представницькі органи (ради) в механізмі реалізації правових норм у галузі місцевого самоврядування в Україні. Виконавчі органи в механізмі реалізації правових норм у галузі місцевого самоврядування в Україні. Сільський, селищний та міський голова в механізмі реалізації правових норм у галузі місцевого самоврядування в Україні. Види гарантій місцевого самоврядування в Україні. Державні гарантії. Місцеві (локальні) гарантії. Юридична відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування в Україні. Актуальність питання місцевого самоврядування в Україні.

Література: основна [2–4; 10; 13; 18];
додаткова [27; 28; 31]

Тема 14. Порядок формування, організація роботи органів і посадових осіб місцевого самоврядування

Сфери компетенції та повноваження місцевого самоврядування. Загальні питання та принципи організації місцевих виборів. Вибори посадових осіб місцевого самоврядування. Формування виконавчих органів місцевого самоврядування. Формування органів самоорганізації населення. Поняття та зміст компетенції місцевого самоврядування. Компетенція сільських, селищних, міських рад. Повноваження районних та обласних рад. Делегування повноважень місцевим державним адміністраціям. Повноваження виконавчих комітетів органів місцевого самоврядування.

Література: основна [2; 4; 18; 19];
додаткова [28; 33; 35; 36]

ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

1. Конституційні засади державного управління і державної служби.
2. Нормативно-правові акти, що регулюють державне управління.
3. Застосування права у державному управлінні та його принципи.
4. Етапи та порядок правозастосування в державному управлінні.
5. Порядок застосування норм права у державному управлінні.
6. Правова регламентація державної служби.
7. Дотримання законності при виконанні завдань державного управління.
8. Правотворча ініціатива та її втілення органами державного управління.
9. Причини та умови, що призводять до порушення антикорупційного законодавства, та заходи щодо їх усунення.
10. Конституційні засади правового регулювання економічних процесів в Україні.
11. Основні напрями організаційно-правового впливу на економічну діяльність.
12. Правове забезпечення державного управління у сфері освіти та науки, охорони здоров'я, соціального захисту населення та культури.
13. Правове забезпечення державного управління у сфері охорони здоров'я, соціального захисту населення та культури.
14. Адміністративно-правове регулювання державного управління у сфері оборони.
15. Нормативно-правові засади управління митною справою.
16. Сутність та основні ознаки місцевого самоврядування.
17. Основи місцевого самоврядування в Україні.
18. Світовий досвід організації місцевого самоврядування.
19. Теоретичні питання нормативно-правового забезпечення місцевого самоврядування в Україні.
20. Нормативно-правове регулювання місцевого самоврядування в Україні.
21. Конституційно-правові форми здійснення українським народом місцевого самоврядування.
22. Законодавче забезпечення проведення референдумів в Україні.
23. Система нормативно-правових актів у галузі місцевого самоврядування.
24. Світова практика нормативно-правового забезпечення місцевого самоврядування.
25. Організаційні основи місцевого самоврядування в Україні.
26. Основні нормативно-правові документи, які регулюють сесійну

діяльність рад.

27. Механізм реалізації правових норм у галузі місцевого самоврядування.
28. Гарантії місцевого самоврядування в Україні.
29. Процедура проведення виборів депутатів до місцевих рад.
30. Проблеми розмежування повноважень між представницькими та виконавчими органами місцевого самоврядування.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Розкрийте сутність поняття державне управління.
2. У чому полягає мета державного управління?
3. Вкажіть основні завдання державного управління.
4. У чому полягає виконавчо-розпорядчий характер державного управління?
5. Що таке адміністративно-правові (управлінські) відносини?
6. У чому полягають управлінські норми та їх відносини?
7. Що таке адміністративна правоздатність та дієздатність?
1. Вкажіть загальні передумови забезпечення законності в державному управлінні.
8. Розкрийте сутність поняття “політичні передумови”.
9. Виділіть основні механізми забезпечення практичної реалізації законів.
10. Який комплекс контрольних заходів покликаний забезпечити дотримання законності в державному управлінні?
11. Що таке доцільність в державному управлінні?
12. Визначте порядок застосування норм права у державному управлінні.
13. Визначте мету та завдання державної служби.
14. Виділіть основні сутнісні риси сучасної державної служби.
15. Назвіть основні принципи державної служби.
16. Вкажіть основні напрями державної політики у сфері державної служби.
17. Які політичні передумови досягнення законності у державному управлінні?
18. Схарактеризуйте систему навчання державних службовців у сучасній Україні.
19. Проаналізуйте контроль з боку органів місцевого самоврядування в забезпеченні законності в державному управлінні.
20. У чому полягають основні ознаки правотворчості?
21. Висвітліть основні стадії правотворчого процесу.
22. У чому полягають основні причини прогалин у правотворчій ініціативі

органів державної влади та управління?

23. Розкрийте сутність та зміст поняття «корупція». Назвіть основні ознаки корупції.
24. Виділіть основні чинники корупції в органах державного управління.
25. Які види відповідальності передбачені за корупцію в органах державного управління?
26. Дайте загальну характеристику законодавства у сфері економіки.
27. Визначте правовий статус Державної інспекції з контролю за цінами.
28. Яку компетенцію мають місцеві органи виконавчої влади у сфері економіки?
29. Розкрийте правовий статус Державного департаменту транспортного і сільськогосподарського машинобудування.
30. У чому полягає правовий статус Міністерства аграрної політики України?
31. Назвіть основні органи управління митною службою.
32. Хто здійснює державне управління транспортом, зв'язком, будівництвом та житлово-комунальним господарством в Україні?
33. Розкрийте характерні особливості здійснення державної статистичної діяльності в Україні.
34. Які нормативно-правові документи регулюють державне управління в галузі освіти та науки?
35. Вкажіть основні засади освіти в Україні.
36. Визначте зміст управління охороною здоров'я, культурою та соціальним захистом населення.
37. Назвіть функції та повноваження Міністерства культури і мистецтв України.
38. Назвіть систему органів управління охороною здоров'я, культурою та соціальним захистом населення.
39. Які має повноваження Президент України у сфері оборони держави?
40. Які основні завдання стоять перед Генеральним штабом Збройних сил України?
41. Назвіть сили (суб'єкти) забезпечення національної безпеки.
42. Які головні завдання, функції та повноваження має Міністерство внутрішніх справ України?
43. Назвіть основні органи управління закордонними справами в Україні.
44. У чому полягають правові засади управління митною справою в Україні?
45. Виділіть основні елементи місцевого самоврядування.

46. Розкрийте структуру місцевого самоврядування в Україні.
47. Проаналізуйте світовий досвід організації місцевого самоврядування.
48. Яку відповідальність несуть органи та посадові особи місцевого самоврядування згідно з українським законодавством?
49. Назвіть основні гарантії місцевого самоврядування.
50. Розкрийте загальні принципи місцевого самоврядування.
51. Виділіть основні завдання місцевого самоврядування.
52. У чому полягають об'єктивні передумови нормативно-правового розвитку місцевого самоврядування в Україні?
53. Назвіть основні форми нормативно-правового забезпечення інституту місцевого самоврядування.
54. Вкажіть основні концепції місцевого самоврядування.
55. Схарактеризуйте поняття місцевого самоврядування.
56. Визначте структуру місцевого самоврядування адміністративно-територіальної одиниці.
57. Назвіть основні принципи організації та діяльності органів місцевого самоврядування.
58. З'ясуйте сутність місцевого самоврядування як однієї з визначальних форм народовладдя в Україні.
59. Які нормативно-правові акти забезпечують проведення місцевих виборів в Україні?
60. Що таке громадська активність?
61. Виділіть основні ознаки, що характеризують місцеве самоврядування.
62. З'ясуйте сутність поняття інститут "народне вето".
63. Назвіть основні стадії процесу мотивації територіальних громад.
64. Висвітліть основні складові політичної активності.
65. Виділіть основні складові системи нормативно-правових актів у галузі місцевого самоврядування.
66. У чому полягають конституційні права та обов'язки громадян України?
67. Проаналізуйте світову практику нормативно-правового забезпечення місцевого самоврядування.
68. Яким чином реалізуються права громадян на участь у місцевому самоврядуванні?
69. Назвіть суб'єкти конституційних правовідносин у системі місцевого самоврядування.
70. У чому полягають обов'язки держави у питанні формування матеріальних та фінансових основ місцевого самоврядування?
71. Яка існує проблема в прийнятті Муніципального кодексу України?

72. Висвітліть характерні особливості організаційних основ місцевого самоврядування в Україні.
73. З'ясуйте сутність поняття "територіальна громада".
74. Назвіть основні форми участі громадян України у місцевому самоврядуванні.
75. Назвіть основні представницькі органи в системі місцевого самоврядування.
76. Коли було прийнято Закон України "Про вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів"?
77. Яким чином залежить кількісний склад ради від чисельності населення в адміністративно-територіальній одиниці?
78. Розкрийте сутність поняття "механізм реалізації правових норм у галузі місцевого самоврядування".
79. У чому полягають повноваження виконавчих органів у реалізації правових норм у галузі місцевого самоврядування в Україні?
80. Назвіть основні державні гарантії місцевого самоврядування.
81. Назвіть основні види локальних гарантій місцевого самоврядування.
82. Розкрийте основні форми організаційно-правової діяльності рад.
83. Назвіть основні види юридичної відповідальності службовців місцевого самоврядування, які призначаються на посаду одноособово.
84. Які принципи організації місцевих виборів?
85. На яких засадах здійснюється виборчий процес?
86. За якою виборчою системою проводяться вибори депутатів міських рад?
87. Схарактеризуйте поняття "власна компетенція місцевого самоврядування".
88. З якого моменту починаються та закінчуються повноваження сільського, селищного, міського голови?
89. У чому полягає відмінність статусу голів районної, обласної, районної у місті ради від статусу сільських, селищних, міських голів?

ТЕМИ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

1. Основні напрями публічного управління та адміністрування в Україні.
2. Основні підходи до розуміння публічного адміністрування та його еволюція. Предметна сфера публічного адміністрування.
3. Співвідношення управління та адміністрування.

4. Публічне адміністрування як напрям наукових досліджень, сукупність знань, сфера діяльності та навчальна дисципліна.
5. Джерела ідей управління суспільством і країною.
6. Формування та розвиток теорій управління суспільством і країною.
7. Соціально-інженерний та гуманітарний підходи.
8. Публічне управління в контексті неокласичної теорії.
9. Взаємозв'язок економічної науки, соціології та політології.
10. Співвідношення економіки та політичної економії.
11. Дія ринкових принципів у політичній сфері.
12. Публічна сфера і публічна політика.
13. Влада як основний засіб публічного адміністрування.
14. Механізм взаємодії влади та публічного адміністрування.
15. Взаємозв'язок і взаємозалежність політичної та економічної влади.
16. Загальний закон соціального управління – залежність управляючого впливу від стану системи та зовнішнього середовища.
17. Загальносистемні методологічні принципи публічного адміністрування.
18. Принципи, що регулюють адміністрування як соціально-політичний, соціально-економічний та соціально-культурний процеси.
19. Застосування принципів публічного адміністрування.
20. Управління як визначальна функція публічного адміністрування.
21. Роль конкуренції в процесі прийняття рішень.
22. Публічне управління та становлення ринкової економіки.
23. Можливості саморегуляції публічного адміністрування в Україні.
24. Становлення політичних партій в Україні.
25. Основні напрями диференціації політичних партій в Україні.
26. Визначення та структура публічного управління України.
27. Методи вирішення внутрішньополітичних завдань у сучасній Україні.
28. Україна та програма «Партнерство заради миру».
29. Перспективи європейської інтеграції України.
30. Конституція України про права громадян у сфері соціального забезпечення.
31. Соціальне партнерство: сутність та напрями.
32. Соціальні та психологічні аспекти публічного управління.
33. Функції менеджменту планування.
34. Управлінське рішення, його характерні особливості.
35. Етапи повного циклу прийняття рішень у публічному управлінні.
36. Вибір рішення з урахуванням державних та відомчих інтересів.
37. Технологія процедури прийняття рішень.

38. Сутність мотивації в системі публічного управління.
39. Ієрархія потреб за Маслоу.
40. Процесуальні теорії мотивації.
41. Теорії очікувань та справедливості.
42. Сутність і елементи управлінського контролю.
43. Попередження виникнення кризових ситуацій.
44. Використання аналізу результатів контролю для коригування дій.
45. Засоби для реалізації владних відносин.
46. Характеристика типів влади.
47. Теорії лідерства та їх психологічні аспекти.
48. Особисті якості керівника та способи їх удосконалення.
49. Загальні принципи ефективного керівництва та їх застосування в публічному управлінні.
50. Комунікаційний процес у системі публічного адміністрування.
51. Комунікації в підрозділах органу влади, між підрозділами і керівництвом.
52. Комунікації керівника для реалізації своєї ролі в інформаційному обміні, процесі прийняття рішень.
53. Ділове спілкування на державній службі.
54. Природа і причини конфлікту. Управління конфліктною ситуацією.
55. Організація діяльності державного службовця.
56. Організація робочого місця державного службовця.
57. Культура робочого місця та культура праці державного службовця.
58. Підвищення ефективності розумової праці шляхом самовиховання.
59. Робочий режим праці та відпочинку при роботі з комп'ютером.
60. Ведення діловодства в органах державної виконавчої влади.
61. Правила оформлення службових документів.
62. Інформаційно-змістові вимоги ділового стилю.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Адміністративне* право України: підручник / за ред. проф. Ю. П. Битяка. – Харків: Право, 2000. – 377 с.
2. *Батанов О. В.* Конституційно-правовий статус територіальних громад в Україні: монографія / за заг. ред. В. Ф. Погорілка. – К: Концерн "Вид. дім "Ін Юре", 2003. – 512 с.
3. *Біленчук П. Д., Кравченко В. В., Підмогильний М. В.* Місцеве

самоврядування в Україні (муніципальне право): навч. посіб. – К: Атіка, 2000. – 304 с.
4. *Делія Ю. В.* Конституційно-правові основи місцевого самоврядування в Україні: проблеми теорії та практики. – Донецьк, 2004. – 280 с.
5. *Дідківська Л. І., Головко Л. С.* Державне регулювання економіки: навч. посіб. – К.: Знання Прес, 2000. – 209 с.
6. *Журавський В. С., Серьогін В. О., Ярмиш Н.* Державне будівництво та місцеве самоврядування в Україні: підруч. для студ. вищ. навч. закл. – К: Концерн "Вид. дім "Ін Юре", 2003. – 672 с.
7. *Закон* України "Про місцеве самоврядування в Україні" // ВВР України. – 1997. – Ст.170.
8. *Коваленко А. А.* Конституційно-правове регулювання місцевого самоврядування в Україні: питання теорії та практики. – К.: Довіра, 1997. – 131 с.
9. *Колпаков В. К.* Адміністративне право України. – К: Юрінком Інтер, 2001. – 752 с.
10. *Конституція* України // ВВР України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
11. *Кравченко В. В., Пітиик М. В.* Конституційні засади місцевого самоврядування в Україні (основи муніципального права): навч. посіб. – К.: Арарат-Центр, 2001. – 176 с.
12. *Крегул Ю. І.* Правове забезпечення державного управління: навч.-метод. посіб. – К.: КНЕУ, 2005. – 208 с.
13. *Куйбіда В. С.* Конституційно-правові проблеми міського самоврядування в Україні. – Л.: Літопис, 2001. – 375 с.
14. *Куйбіда В. С.* Організаційно-функціональні принципи і методи діяльності органів місцевого самоврядування. – К: МАУП, 2003. – 568 с.
15. *Куйбіда В. С.* Принципи і методи діяльності органів місцевого самоврядування в Україні. – К.: МАУП, 2004. – 431 с.
16. *Любченко П. М.* Конституційно-правові основи розвитку місцевого самоврядування як інституту громадянського суспільства. – Х.: Одіссей, 2006. – 352 с.
17. *Мельник С. А.* Управління регіональною економікою: навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2000. – 124 с.
18. *Муніципальне* право України: підручник / кол. авт.; за ред. В. Ф. Погорілка, О. Ф. Фрицького. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 592 с.
19. *Муниципальное* право: учеб. для вузов / под ред. А. М. Никитина. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, Закон и право, 2000. – 439 с.
20. *Михасюк І., Мельник А., Крупка М., Залога З.* Державне регулювання

економіки: підруч. для вищ. навч. закл. – 2-ге вид., випр. і допов. – К.: Атіка Ельга, 2000. – 592 с.
21. *Правове* забезпечення державного управління і державної служби: навч. посіб. – Чернівці: Прут, 2003. – 108 с.
22. *Свирский Б. М.* Государственное строительство и местное самоуправление в Украине: учеб. пособие. – Х.: Эспада, 2001. – 486 с.
23. *Тертичка В. В.* Державна політика: аналіз та здійснення в Україні. – К.: Основи, 2002. – 750 с.

Додаткова

24. *Бабаев В.* Державне управління та місцеве самоврядування у сучасному мегаполісі: проблема розподілу компетенції // Управління сучасним містом. – 2005. – № 1–2/1–6. – С. 241–243.
25. *Баймуратов М. О., Григор'ев В. А.* Муніципальна влада: актуальні проблеми становлення і розвитку в Україні: монографія. – Одеса: Юрид. літ., 2003. – 248 с.
26. *Бакуменко В. Д.* Формування державно-управлінських рішень: проблеми теорії, методології, практики. – К.: Вид-во НАДУ, 2000. – 328 с.
27. *Батанов О. В.* Територіальна громада – основа місцевого самоврядування в Україні: монографія. – К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2001. – 260 с.
28. *Борденюк В.* Конституційні засади місцевого самоврядування в Україні // Вісн. УАДУ при Президентові України. – 1996. – № 3.
29. *Державне* управління в Україні: навч. посіб. / за заг. ред. В. Б. Авер'янова. – К., 1999. – 266 с.
30. *Державне* будівництво і місцеве самоврядування в Україні: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / за ред. С. Г. Серьогіної. – Х.: Право, 2005. – 256 с.
31. *Державне* управління, державна служба і місцеве самоврядування: монографія / кол. авт; за заг. ред. проф. О. Ю. Оболенського. – Хмельницький: Поділля, 1999. – 570 с.
32. *Економіка* і право / за ред. В. А. Мамутова. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 177 с.
33. *Іванова Т. В.* Організація місцевого самоврядування в Україні: навч. посіб. – К.: Професіонал, 2005. – 112 с.
34. *Коваль Л.* Адміністративне право України: курс лекцій. – К.: Вентурі, 1997. – 154 с.
35. *Круш П. В.* Муніципальне управління: навч. посіб. / П. В. Крупі,

О. О. Кожемяченко. – К.: ЦНЛ, 2006. – 168 с.
36. *Куколевська Ж. Д.* Правові основи місцевого самоврядування: навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2006. – 166 с.
37. *Малиновський В. Я.* Державне управління: навч. посіб. – К.: Аттіка, 2003. – 575 с.
38. *Погорілко В. Ф., Федоренко В. Л.* Конституційне право України. – К: Наук. думка, 2006. – 338 с.
39. *Прієшкіна О. В.* Місцеве самоврядування в Україні: правове регулювання безпосередньої демократії: навч. посіб. – К: Кондор, 2004. – 336 с.
40. *Саенко Ю. І., Ткачук А. Ф., Привалова Ю. О.* Місцеве самоврядування в Україні: проблеми та прогнози. – К., 1997. – 148 с.
41. *Скакун О. Ф.* Теорія держави і права: підручник; пер. з рос. – Харків: Консул, 2001. – 656 с.
42. *Теорія* держави і права: навч. посіб. / за заг. ред. С. Л. Лисенкова, В. В. Копєйчикова. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 288 с.